

HUS FRÅN TIDIGT 1800-TAL

HÄR BOR: Anna och Fredrik Nyström med barnen Ellen och Vera, 13 och 10 år, samt irländska terriern Rufus och huskatten Ralph.

HUSET: Huvudbyggnaden är byggd 1801 och är på 400 kvadratmeter.

VERKSAMHET: Familjen driver plantskola och handelsträdgård.

Anna och Fredrik Nyström flyttade till gården i början av 90-talet. De bodde först i en flygelbyggnad.

Huvudbyggnaden badar i vårsol. Paret målade själva om fasaden med linoljefärg förra året.

FAMILJELIV *i officersgården*

Våren är alltid lika efterlängtd för Anna och Fredrik Nyström på Axamo gård i Småland. På gården, som uppfördes av majoren Gustaf Soop 1801, driver paret en plantskola och så här års fylls deras hem av vårblommor.

TEXT OCH FOTO JOHN WERICH

Den luftiga hallen med ett biblioteksbord i centrum och en rokokospegel.

De handtryckta tapeterna i den gröna salongen är från husets byggår.

Vårsolen glittrar i Axamosjön när vi kör uppför allén mot den ljusgula huvudbyggnaden. På trappan blommar tazetter, pärlhyacinter och narcisser i ståtliga järnkrukor. När jag knackar på porten hörs ivriga hundskall inifrån. Fredrik Nyström öppnar och en glad irländsk terrier springer ut på trappan och hälsar mig välkommen. Hunden, som lystrar till namnet Rufus, bor här tillsammans med husse Fredrik, matte Anna och deras två barn.

Axamo gård ligger ett par kilometer väster om Jönköping och har en historia som går tillbaka till 1600-talet, då man vet att det låg en gård på platsen. Den nuvarande huvudbyggnadens källare går att datera till den tiden. På kartor från Krigskollegiet finns gården utmärkt från tidigt 1700-tal.

– Mina föräldrar köpte gården i mitten av 1970-talet. Den var då i ett bedrövligt skick och krävde omfattande renovering, säger Fredrik.

Huset hade läckande tak och rötskadade golv och det saknades vatten, el och uppvärmning. Men med hjälp av ett stort antal kunniga hantverkare och tusentals frivilliga

arbetstimmar från släkt och vänner kunde de efter två år flytta in. Under processen bistod även Jönköpings länsmuseum med goda råd om hur historiska detaljer skulle utformas och bevaras.

DAGENS HUVUDBYGGNAD uppfördes av major Gustaf Soop och stod färdig 1801. Han var officer vid Skaraborgs regemente och deltog i flera av det sena 1700-talets fältslag. Familjen Soop ägde vid tiden flera stora egendomar i Småland och Västergötland.

– En koppling som känns extra rolig för mig är att även jag har arbetat som officer vid Skaraborgs regemente, säger Fredrik när vi kommit in i biblioteket.

Här är bokhyllorna fyllda med böcker om militärhistoria, husrenoveringar och byggnadsvård. Naturligtvis finns det också böcker om växter och trädgård – Anna och Fredrik driver plantskola och handelsträdgård på gården.

– Det var Fredriks föräldrar som startade plantskolan i slutet av 1990-talet och vi tog över den i samband med generationsskiftet på gården, säger Anna. >

I den gröna salongen samsas moderna soffor med en sengustaviansk spegel av Lago Lundén, verksam i Stockholm.

»På 70-talet var huset i ett bedrövligt skick och krävde en omfattande renovering«

I matsalen är det uppdukat för fest med tenn och kinesiskt 1700-talsporslin.

»Vi har gjort mycket i huset själva«

> Fredrik flyttade hem till gården 1992 och Anna kom dit året efter. De bodde först i en av flygelbyggnaderna. För tre år sedan flyttade de in i huvudbyggnaden medan Fredriks föräldrar tog över deras tidigare bostad.

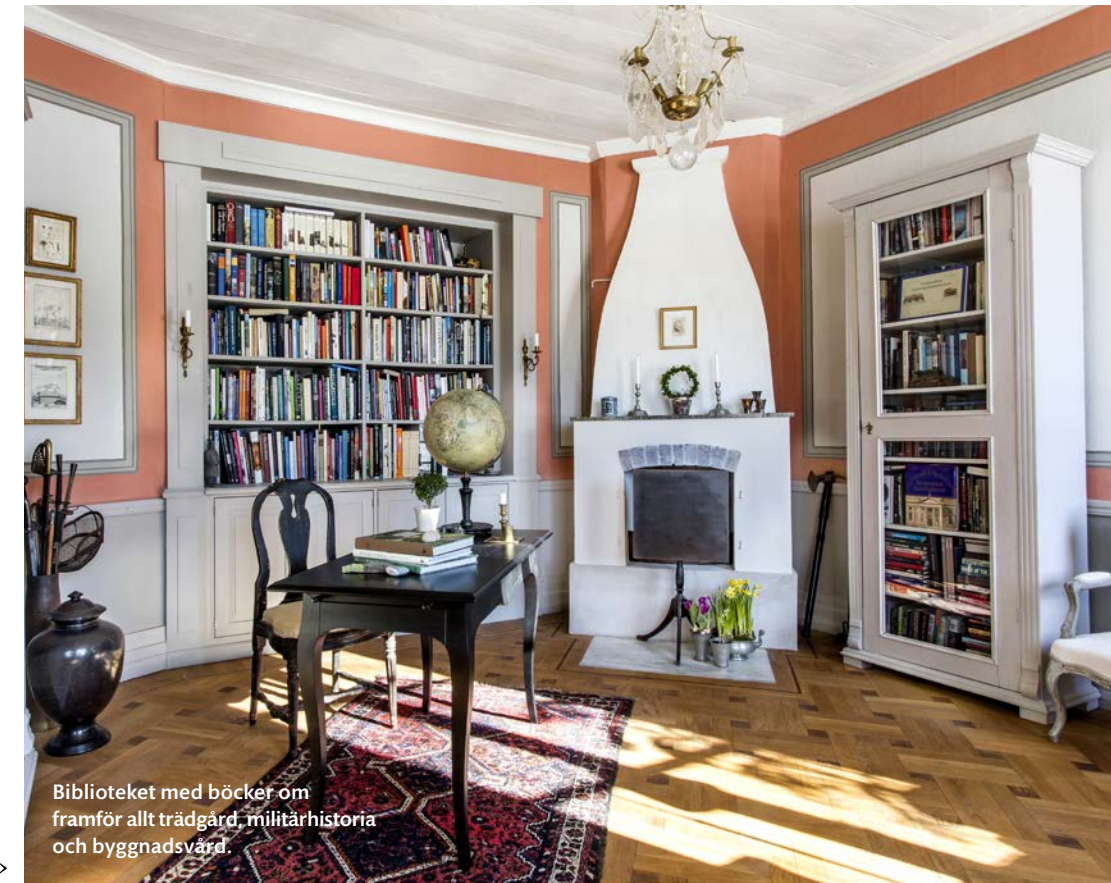
ANNA OCH FREDRIK HAR LAGT ner mycket möda och tid på att renovera och återställa rummens ursprungliga känsla. Detta märks tydligt när vi går genom nedervåningens sällskapsrum.

– Vi har gjort mycket själva, vi tycker båda om projekt, säger Anna.

Väggarna i bibliotek, kök och hall har målats om på traditionellt vis med matta linoljaefärger från Gysinge byggnadsvård med pigment som koboltblå, bränd terra, pompejanskt röd och grön umbra som Anna och Fredrik själva blandat.

Båda är intresserade av inredning och färgsättning och gustavianskt blandas med >

Rufus håller uppsikt över matsalen.

Biblioteket med böcker om framför allt trädgård, militärhistoria och byggnadsvård.

Värjor och svärd samsas i ett hörn i det trivsamma biblioteket.

Anna har ritat den platsbyggda köksinredningen, med röd gasspis från engelska Falcon.

En liten samling Höganäsporslin lyser upp i köket.

> moderna klassiker. Fredrik har ett stort intresse för antikviteter, framför allt från lokala mästare.

– I 1700-talets Jönköping fanns många skickliga hantverkare av möbler, silver, speglar och inte minst tenn, säger Fredrik.

På flera ställen i huset gör de lokala mästarna sig påminda i form av vackra speglar av Niclas Falkengren (spegelmakare i Jönköping 1776–1813) och Anders Nordström (verksam i Jönköping 1761–1775) samt uppläggningsfat och tallrikar av tennmästaren Lars Lundwall (verksam i Jönköping 1761–1780).

– Jag tycker att i ett hus som detta passar dessa vackra men lite enklare antikviteter bättre än de elegantaste stockholmsarbetena.

FAMILJENS SENASTE STORA renoveringsprojekt var köket och här fick allt röjas ut ända ner till trossbotten. Väggar flyttades om så att den ursprungliga rumsindelningen skulle kunna återställas och ett vackert nytt kalkstensgolv lades in. Den platsbyggda köksinredningen ritades av Anna och har anpassats efter familjens behov.

Bredvid köket ligger den luftiga och ljusa matsalen, som är husets största rum. Här hålls ofta middagar för familj och vänner framför den sprakande brasan. Så här på våren står fönstren öppna mot trädgården och en ljummen bris får den grova linneduken att sakta fladdra.

Utanför fönstren börjar de stora perennrabatterna vakna till liv. Parallellt med husrenoveringen är ett annat stort projekt att återställa trädgården.

Här på trädgårdssidan har Anna och Fredrik anlagt en vackerstens uteplats med formklippta buskar och stora perennrabatter. Hela trädgården omgärdas av en manskhöghäck. Husets framsida har fått ett mer formellt utseende med formklippta avenbogar, häckar, grusgångar och gjutjärnsurnor.

– Nästa projekt är att skapa en klassisk, vackert häckomgärdad köksträdgård, säger Anna medan vi går runt i den sena eftermiddagssolen.

Borta vid plantskolan lastar några kunder bagageluckan full med plantor och växter och vi förstår att det inte bara är familjen Nyström som längtar efter sommaren ... □

I hyllan i det gula matrummet står tenn från flera Jönköpingsmästare.

»Här passar vackra, enkla antikviteter bättre än eleganta stockholmsarbeten«